

Előfizetési díj.

Helyben:

Egy évre . . .	3 frt — kr.
Fél évre . . .	1 „ 50 „
Negyedévre . . .	80 „
Egyes szám ára . . .	10 „

Előfizetési díj.

Videken:

Egy évre . . .	3 frt 60 kr
Félévre . . .	1 „ 80 „
Negyedévre . . .	1 „ — „
Egyes szám . . .	10 „

VÁCZ.

HELYI ÉS VIDÉKI ÉRDEKU HETIKÖZLÖNY.

Hirdetmények díj 3 hasábos petty sorért 5 kr. — többszori vagy terjedelmesebb hirdetéseknél árlételegesen adatik. || Nyílt térben való közlemények után három hasábos sorért 15 krajczár számítottak.

Az előfizetési pénzek és a lap szellemi részét illető közlemények „Vácza” szerkesztőségéhez fő ut. 84. szám alá Vácra küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

NYÁRI PÁL,

Pest megyének egy negyed századon át vezérférfia nincs többé! Ezt olvasóink már tudják, és így nem ujdonsággá hanem a kegyelet adója lerovása végett emlékeztünk meg szűk körünkben, parányi emléket szentelendő e nagy halottnak: — és midőn vesztségünk feletti fájdalommal felajdulunk, hogy az a támasz mely halottunkban kidőlt, az alkotmányos szabadság edzett, erős támasza volt, és azt vesztenk benne, — Szilády Áron szavaival élünk ki többi között így szól:

Pusztultunk, vesztünk, . . . a húsz év előtti irtványának egyes megmaradt szálfái roskadoznak, dűledneznek. A romon kelt új sarjadék habár sudárba szőkken is helyel közel, de viharpróbán még nem állott. Megáll-e majd, ha egy sem lesz az erdő vén fáí közül, kik meghajolni nem tudtak, és biztos enyhelyet nyújtának, — vagy nádszállként hajladozva alá simul s gyengesége érzetében a burján közérrejtőzve csevenész el? Ha minden második hónap egygyel fogyasztja a számat, mint azt ez év követel. — rövid pár év, hágy is nem is azok közül, kiket az Isten búslat gerjedezésében még megtartott e hazánknak.

Ha a végezt ellen vivott csatáinkban legelőbb a vezérek hullanak el, így kétségbeesetten gondolunk Veresmarty szavaira, és nem volna már messze tőlünk **„a nagyszere-rű halál, hol a temetkezés körül e nemzet vérben áll!**

Az ég óvja meg ettől hazánkat!

DRÁGFY SÁNDOR köszönetet és becsülésben részesült képviselőnk síremlékére eddig beküldött íveken következő adakozások folytak be, melyet a bizottmány hálás köszönet mellett nyilvánosan nyújtámi kötelességünk tart.

IX. Közlés.

K. F. 3 frt. — Dobrotzky 50 kr. — P. D. 1 frt. — G. S. 50 kr. — N. N. 20 kr. — S. Braun 30 kr. — Czóbel Pálnó 1 frt. — Pápa József 50 kr. — Özv. Bartos Jánosné 1 frt. — Vélzer János 1 frt. — Meiszner János 1 frt. — Bruckner Péter 1 frt. — Joó János 1 frt. — Roszling J. 30 kr. — Összesen 12 frt 30 kr. (Folytatása következik.)

A „Vácza” 17-ik számában tévesen közöltett Fischer István helyett Fehér István, mit is készséggel helyre igazítottuk.

Torna-egylet.

Mint e lapok utolsó számából is kilátglik, a helybeli fiatalaság kebelében felmerült azon életrevaló eszme, a test erejének edzése és élesbítése a tornázás által.

Mi ezen szép eszme megpendítését csak örömmel fogadjhatjuk; annak fogantatását pedig a haladás kiváló jeleül tekinthetjük. Ha fontolóra vesszük, mikép a mai felvilágosodott világ, a tornázást az alapos és célirányos nevelés alapfeltételül te-

kinti; ha szem elől nem tévesztjük, hogy egyedül a testi és szellemi erők összhangzatos kifejtése képes társadalmi működésünket gyümölcsössé tenni: e reform életbeléptetését csak óhajthatjuk, és velünk minden igazi emberbarát kezét szorít.

A tornázás nagy fontosságát már az emberiség kifejlődési korában fel-fogta. A görögök és rómaiak nevelésénél kiváló fontossággal bírt. A görögök „gymnasiuma”, testgyakorló intézet volt és azon megyőződésre

jutott az ókor klasszikus népe, mikép „egészséges testben, egészséges lélek lakik.” Az ujabbkori haladás felkent bajnokai hathatós eszközt láttak benne, az emberi nem tökéletesbítésére és a nagyhírű Fröbel Frigyes „gyermektekori rendszere” éppen az emberi organizmus testi erejének kelő kiművelésé által, az egyodalu scholastikus rendszereket szorította háttérbe. Belátták az egész polgárosodott világban a tornázás kimondhatatlan horderejét. Az államférfi populationistikai,

a nevelő növelését, az orvos egészségi, a katona védelmi szempontból ajánlotta a testgyakorlást; de egy czél lebegett mindnyájan szem előtt: az emberiség hivatalának bemutatása. Gombaszámra alakultak ily czélféle egyesületek, és mai napig már olyannyira van elterjedve, hogy művelt fiatalok torna-egylet nélkül nem is képzelhető.

Bizonyára ezen nemcsak a tökéletesíthetők és vezérleteltek mindzok, kik egy helybeli torna-egylet létesítésén fáradoznak. De attól tartunk, hogy pártolásra méltó törekvésük, a közönség részvételében hajótörést szenvedni fog. Mert nálunk csak addig segítgetik egy eszme, míg új, a lángbuzgóság csak szalmatűz, mely csakhamar elalszik. Pedig helyén volna egy torna-egylet.

A "Vác", mely fenállása óta mindig egész erejével a haladás mellett küzdött, ezen reformeszmét csak magadéki tethi; — mint tetszete a helybeli „darárd.a.” Mindenesetre figyelmébe ajánljuk intelligens fiatal-ságunk ezen testületének egy torna-egylet létesítését.

Levelezés.

Vác, 1871. április 28-án.

T. Szerkesztő úr!

Kegyed kérdve mondá mind újból visszatér „Hisz itt minden

úgy van, mint régen volt, sem halast, sem kőfal, talán álmolta az az illeto czikről a város haladását? Van valami a dolobban; mert ha most körül nézek, csakugyan én sem látok halast, sem kőfalat! De ha megemlésem a lőhöz közli rettentő területű gödröket, kéntelen vagyok himni, hogy itt kellett a halastónak elterülni, hisz én a plánumot vagy 6 hó előtt saját szemimmel láttam. Valószínűleg a nagy hőség miatt kiszáradt, mint kiszáradt volna az én torkom, ha még most is az egri utáni várakoznám.

Hogy a dunapartot építeni akarták, erre bizonyággal hozom fel az ott még mai nap is látható nagy kőhalaszt. Hogy azonban még most sem kezdtek el a munkálatokat, oka lehet a munkások hiánya.

Valószínűleg a feygházból remélnék munkásokat kaphatni. Azonban mégis rágalom volna rá fogni e városra, hogy nem halad! Hisz e napokban láttam a mint két hajdú birkozott a taligaszaddal, mely ismét egész a piac közepéig haladt előre; de ha a városi közegek ellen-ségei a haladásnak, nem csoda, ha nálunk ez oly lassan látszik menni.

Különbén mégsem feltűnő elő-tem, hogy t. szerkesztő úr gyenge szem sehol sem lát haladást? Nézzünk a Duna tiszta tükrere, az avat-tiland szemek azt vélnék, hogy víz

csak mindig ugyanazon helyen áll, mégis azon víz, mely ma Vác alatt foly é, pár hét múlva a fekete teiger vizét fogja szaporítani. Így van az nálunk a haladásal. De többet mondok! Hallotta talán t. szerkesztő úr, hogy e commassatio mint a szállások régi helyükről mástíve fognak áttétetni. — En új kombinálom a dolgot, hogy a szállás a piac közepén fog felállítani, és a sertések is a piac közepéig fognak haladni! Mert már a napokban láttam ott 6 vagy 8 drabot sétálva turkálni késő estig, melyek valószínűleg szállás csináló előőrök voltak, mindenütt vizsgálva és turkálva, puhatólván, mennyiben lesz e hely alkalmas, csak sok fáradozás után láttam őket megelégedve a „Gurja” vendéglőbe be-szállni. Bizonyosan reményüket felüladalag nagyon alkalmassnak találák e helyet számukra.

Mondja most t. szerkesztő úr, hogy nem halad e város; midőn minden kényelem meglesz! A fiak-kerek a piacon a járó-kelők kényelmére, a hízaló ott, a kereskedelem előmozdítására? Még most sem lát haladást? Különbén a józan ész-szel is ellenkezik ön állítása. Mert ha nem halad kegyed szerint városunk, vagy ugyanazon stádiumon kellene folytonosan állnia, vagy aláslyednie, már pedig a magas phylosophia szerint folytonosan ugyan-

TÁRCZA.

Téins uram!

Vagyok én én valahó — hogy hol? hát ott, hol legelőször vitáik ki az egri nev, — ott én Egerben.

Soha ily hasonló két várost, mint a miénk és ez az Eger, nem láttam.

Hát a mint az ember a kereskedni halmokról Egerre tekint, ében ily feleséges panorámát nyújt, mintha a katalinai hegy-hátról Vácot látnók.

Az igaz, hogy Egernek nincsen nagy-szerűségben önmagát felülmoló kanyargó szöke Dunája, de vannak az egri hősök em- lékét hirdető várán kévti, a mi feygházunk hoz hasonló) monumentális épületei, azon különbséggel, hogy míg ezek a tudomány majdnem úrs hajlékai, — a miénk a bönök minden nemével terhelt emberek tömb- tányái.

Hanem igaz biz a, téins uram, é utas-zást akarok leírni, é ily kegyes engedelmével elől kezdeni.

Hát a mint teszük tudni, elidőltünk én Vácraól, már hogy miért inultam el? hát azért, mert ha él nem indultam volna, akkor Vácban maradtam von.

Legelőször is ötven krajczár kellett fizetnem egy félkegyelmű váci fakerosnak csak azért, mert ha nem adtam von neki 50 krajczár, ingyen is kiment volna a vas-utó.

Mintohy pedig négy órával előbb mentem ki a pályaföldöshöz, így akara sem késéshettem el: előtem Pestig.

Alig szálltam ki abból a lovaktól hu-zott gözkocsból, találkoztam azaz a árul-keph inszellérel, a ki úgy belemérté az ár-
*) Oh! oh! az egri nagyterületeket nem jó! teszett szeszegyre vanni, ha ehhez a kiföldözés hasonlít. zszek.

kat, gödröt, utat téns uram földjébe, a mi-ékel a böcs vélyé commassió becsús urak böcsesége csak rendeltette.

Ezen ugyan tőle valamit téns uram-ka, de már nem tudom mit, — megmondta é kigyelme?

Hogy miképp jutottam ki Pestről, és hogy mentünk egész Kád-Kápolnára, annyit sem tudok róla, mint a Lethe vizéből ivott vámorleltek, pedig tessék elhinni téns uram, nem a Lethe vizéből ittam!*)

Hanem Kád-Kápolnával a gözök retten-tes zökkenése, beleelőlván éy ácsorgó vagonbaja, úgy magamhoz téríttek, hogy a pokoli letelegelő ismét tovább gözköcs ablakából már a tavaszt és a felkelő napot ádvölöz paszirták ezreinek dalalmát is hal-lattam.

Soha, téns uram, ily éiragadólag szépet nem láttam!

Elhez hasonló csak az lehetett, midőn filg szerelmes csak az lehetett, midőn filg szerelmes örögléteit zaklatott lelkeknek azt sugta kedvesem: „szeretlek, ne hívj roz szakelméinké!”

Hisz szemelmem által ültt lelkem csakis egy füstöt-tűzet hányó örült sebes-séggel rohánta nagy gözköcsöshöz, — kedvesem vigasztaló szavát ama kápolnai paszirták dallamához hasonlítottam.

Mikor aztán azt mondta az a derék magyar konduktor, hogy: Fizis-Apponyi, akkor kiszálltam, hogy ismét beüljek egy fogalott döcögös szekérbe, mely szekeret én fogadtam fel, én fiztettem ki, hanem azért egy dílnes úri igazolva polgártárs módot talált rajta ugyan, asz, éy verlung jüdü-kaért, melyet azonban nem én, hanem a ke-nyes kapott meg, velm testvérem egyenes mellé szorulva Egerbe jutni.

Háiba, szemtelennek áll a világ, szemtel-
lennek az alanzim.

Bejuttotam Egerbe, — hogy kívülről mily szép, és mennyire hasonlít Vácához, már mondtam; belülről? szakszertől mássa! Legelőször ismét téns uram, pró-kátorát felkeresni, derék vialis úri ember, elvitt az egyetértő körbe, melynek elnöke Csiki Sándor úr, téns uram esmeri öté, nemde?

Derék kör ez az egyetértő kör, hanem — hogy mért hívják egyetértő körök, azon csak törtem a fejemet, — végre is oda lyukadtam ki, hogy talán azért, mert tör-vénycsináló úllókok, polgárok, mestereimbek, városi és egyéb tisztviselők, ügyészek és ügyvédek, balpárti és jobbpartú emberek, pompás social-democraticus jellemmel együtt ilve egyetértelnek abban, hogy biz itt jó köbányai sert, jobb egri hort, és legjobb gylánushat és turós csuszát kaphatni; mert biz egyébe ismerek, hogy téns uram, pró- és épen oly józár, élisulipundit, mint nálunk a polgári körben.

A mint beültünk és megútdtük, hogy én újságíró is lennék, vitázték sem mondtam, — hogy én csak téns uram segéde vagyok, — éy sívesen fogadták, hogy csak midéfi mászás testüsvim akadályozta meg, hogy tenyerükön ne horjjanak, és tenyerükön ne vigyenek ki az lakatba.

Máséket becüllik itt a balpárti újsá-
író, mint nálunk!

Az kérdezi téns uram, hogy mi az a lakat?

Hát az a lakat nem lakat ám! nem bizony, — hanem olyan köbe vágyt pince-
fély, melynek előgádróiban takaros egy-
lények, segéde, és a téns uram, pró-
néktár: — még pedig olyan nektár, hogy éy
gyekterteléző nagyon könnyen fére áll az
embernek — — az kontyja, mint az
egrik kontyok!

Az hiszi téns uram, hogy talán pra-
bitum est? nem biz a — fantáztottak az

azon á-
tik, tel-
mozzu-
halad,
kem a-
mordit
város-
silyed a
vább
lehet,
is mag-

O
tünk ne-
ket ar-
el, a-
síteni,

ség, —
rolja f-
azt, —
tuk, h-
önönné-
elv, és
nabb,
magur-
nek is
E
selni E-
rostnak
szik e-
A

autorit-
miseri-
nem a-
melyek
I
ket lá-
nem hi-
akaron
is ám,
tük né-
lambok
pródiú

A
M
egy-
tott egy-
egyétér-
dam,
I
város é-
his ket-
erlebbe
vem, —
volnánk

I
díszlő
éplet
photog-
meg a
solyog
amott
haland
kálóhat-
nak, of-
nek, ge-
a váciú
tíghal-

emnek
hogy ú-
válassz-
ember
tisztár-
felele,
kerítés.

*) Elhitven.

Szszek.

azon állapotban semmi sem létezhetik, tehát vagy előre vagy hátra, de mozdulni kell, ön szerint előre nem halad, tehát sülyed, már pedig nekem a legőregebb emberek is azt mondták, hogy ók soha sem látták e várost más helyzetben, s egyáltalán sülyedni. Megléssa t. szerkesztő úr! ha a haladás új rohamban fog tovább is történni, nagy reményünk lehet, hogy e nagy ár a városházat is magával ragadja.

Tisztelettel
Mojáros Péter.

Tisztelt Szerkesztő úr!

Oly kevés élejtet ad iparegyeletünk magától, miszerint közönségünk arról, hogy az iparegylet valóban él, a nyilvánosság terén kell értesíteni.

És mi ennek oka? a részvétlenség, — ha az iparosozásly nem karolja fel saját egyeletét, — ki tegye azt, — éppen becses lapjában olvastuk, hogy élünk kell mindenképp önnön magunknak, ez a legjózanabb elv, és a közölgre nézve annál józanabb, mert minden mi iparosok önnön magunknak élünk, egyúttal a közölgnek is élünk.

Egyetünk virágzását szívén viselni kötelessége lenne minden iparosnak, — és vajmi kevesen cselezk ez t.

Az egylet jelenleg helyiségét a

fehér hajó című vendéglő termeibe tette át, azon reményben, hogy daczra a nagyobb kiadásoknak, a város bensejében bérelt helyiségeket, közel-vege miatt nagyobb számmal látogatandján, és így az egylet élénksége növekedvén, jó hatása leend magára az iparra.

Midőn tehát egyetünk helyiségét változtatott, bár áldozattal, költséggel jár, azért tette, hogy nagyszámú iparosainknak nagyobb módot adjon a társaséleti, társulati életnek zamataival megismerkedni, melyre mindnyájunknak mennyire szükségünk van.

Vegyék szívükre helyi iparosaink, hogy társasélet szerztele jellemzi az embert, és saját jóvoltukért karolják fel az iparegyeletet.

Midőn ezen felhívásnak becses lapjában leendő közzétételre kérem, az iparegylet mozgalmáról kiemerítő tudósításokat ígérve *), maradok tisztelt Szerkesztő úr honfítására
Gaul Lajos,
iparegyleti alelnök.

Tisztelt Szerkesztő ur!

Becsés lapja f. hó 23-ról kelt 17. számával közölt Tárcazcikkben bizományos Jano — különben nevét szerepének megfelelőleg választá — nem a

*) Az ígért tudósításokat előre is közölgjük, vajha a helyi ipar mozgalmakra szánt rovatomuk soha üres ne maradjon.

auctoritást, hogy valamiképp eszre ne vegyék, miszerint én csak olyan aaudit-féle, és nem a Vácra (de nem a kis kőterbe) reménykedő valóságos vizgató voltam.

Igaz aml! érge nőt! akár csak a minciket látnám, szépek biz ók is, — hanem nem hiába laktak itt sokáig azok a tatárok, akarom mondani, azok a törökök, de olyanok is ám, mint a harkályok, azonban azt mondták nekem, hogy a házasság kalijában galambokká válnak; — de szeretném megpróbálni!

Majd elfelejtétek megmondani, hogy én az egyelőt kőnek egyhanglag bevaszaltott tagja is lettem, — és már most én is egyértékű mindazzal, a mivel ók, mint mondanék, egyértékűen.

Derek, ha az őcsögök polgárközt láhott város ez, — hanem ugyisfő, mintha egy kis keleti török, vagy víczi vör is folya erikében, legalább a város belseiről ezt itélem, — a várost végignézve, mintha Váczon volnánk.

Itt egy 45 foknyi meredekség daczra üszölő posvány, — amott egy nonnuncasalisz épület mellett üszölőselet lehet, egyetó viskó, photograph-atiellérrel béllve, — itt egy még a délapák által lerakott kövezet mocsolyog a féli ósleg fény száradt sár alát, — amott haragos cerberusként állja útját a halandónak egy kövezetnek eszűlt kiálló kőfalom, — itt építkeik, hogy rombolassanak, ott rombolnak, hogyba hiszen szegényeknek, gerade so wie bei uns, — mintha csak a város páspóki residentia előtt álló étkelen tőglahalmot és építkezési rendszert látnók.

És ha az kérzdi az ember, hogy mi ennek oka? azt felelik, mit nálunk szoktak, hogy úres a város cászája! — és ha azt válassza az ember, hogyba hiszen szegénynek házát is létek mi az, — mely háznak tisztára meszelt fala, — zsep, de biztos felele, deszka, de azért nem kidől-bedől kerítse volt, — erre azt mondják, hogy a

városi hatóság, különösen a hadnagya, oka mindennek.

Téhat itt is, mint nálunk, a hatóságli személyzet a bíráknak pedig átkoztam voltuk, derék, becsületes emberek, épen oly jámbor emberek, mint a mi embereink, — egyik sem vet a lények sem.

A társasélet ténis uram, itt igen élénk; uram casinoja is, kettő, azt mondják, hogy az egylet eszálhatatlan, a másiskór, hogy lábatlan, gúnnyolgat egyámsát, pedig a magday-dienben minikétt egylet tagjai kiváló derék, kedves emberek.

Eger városának van mérnök, és ebben különbözik a mi városunktól, hogy nekünk meg nincs, — talán a comassatió utának is fogadunk egyet, mikor semmi dolga sem lesz. Egy élejtéköttem, hogy mit is csinálnak az az Eger városi mérnök, — mert Eger utcáit nem kell nivellirozni, mint hogy az ur isten egy megnevíllirozta, hogy egy pohár vizet földre öntve, már tudjuk, merre lejt; — fölülje a városnak nincs, mert annak idején elcomassálta a földesur, városi építkezéseik semmi nyomra, hát biz az ország, hogy rosszal sikerült itt is a comassatió, és ekként belétták, hogy mérnök nélkül város nem lehet, aler gerade so, wie bei uns.

Hanem van Egerben egy derék pap, a ki legalább saját háza előtt járát rakatta ki megnevisélti kőfalókkal, ezen, úgy látszik, jóízűlése kanonokat azonban megszűlhatná a szent lélek, vagy legalább Pirker szelleme és gazdag társával egyetemben kiseríték meg Eger város szépségét, — hiszen egyétt élnek e polgár városban a polgárkörik.

Hát nálunk ténis uram, kit és kiket szajljon meg a szentidelek, vagy legalább Gasparik szelleme? nálunk? segits magdon, az isten is segit!

Egy szó mint száz, ténis uram, de Eger város polgárságának, minden idegen irány-

leglédmosabb módon támadjja meg a f. hó 16-án tartott felolvasás tárgyát, felolvasót és tisztelt hallgatóság nagy részét.

Miután én a megtámadott részhez tartozom, legyen szabad nekem is becses lapjában véleményemet kimondani, és néhány megjegyzést tenni a felolvasáson jelen nem volt helybeli és vidéki t. olvasó közönség felvilágításul, nehogy talán azon gondolatra jöjjön, hogy „qui tacet, consentire videtur“, és azt higgye, hogy Janónak csakugyan igaz volt.

Jano a bevezetésül használt bardságok után ugyanis azt mondja, hogy: „egy jégáhdig arczu úr stentori hangon és hadonázva valami olyat kezdett beszélni, hogy ó (t. i. Jano) fülig pirult belé.“

Hogy Janónak a hadonázásról igen hiányos és zavart fogalma lehet, csak mellesken jegyzem meg, de hogy mi pirulni való lehet egy tudományos tárgy előadásánál, az előttem rejtély. Tudomásom szerint nem is pirult a jelenvoltak közül senki! Miért pirulhatott tehát Jano? Azt hiszem, hogy legtöbb oka volna neki a pillulásra, ha e kérdést megfejténi kerülnék. — Talán saját észjárásán, mely szerint a mondatokat értelmezte? vagy pedig tudatlanságán, hogy ó az egészről mit sem értet? mint azt czikke folytán három ízben bevallja.

ban tanusított magyar vendégészereket, előzőkénység, tisztesség baráti közlekedési módok tapintatos megválasztása által sikerült a szerkesztés tenni mindazon hányókat, melyekön oly könnyű szerrel lehet segíteni, és melyeket felsoroltam, egy annyira, hogy az, ki Egerben pár napot időz, azon pár napot mint, életének egyik kitéző szép napját nem feleli soha.

Kitéző szó jellemvonását árul el ama márványtábla is, hol a kegyetes szergek, a szabadságharcban elesett polgárok nevét örökíték meg; — a márványtábla a városház homlokzatán van beépítve, és areszt egyik ajkú tudal az utókornak az elesett erők névsórást.

És az utas varázsa, hogy ennek láttára az elesettek emlékeit, vagy az emlék felidőltetésének emeljen-e kalapot?!

Ténis uram! nekünk is sok faink elhulltak aza szabadságharc alatt, — mi mikor fogunk li emléket állítani? mi még annyira sem monintok hogy valaki az elhullott névsórat után tudakozóddék. Különböző vallásokeztéti kegyetesek lelkészünk az elomunkalattok, azt hisszük, nem tagadhatnák meg, — én pedig li emléket indítványozva, itt küldök ténis uramnak öt forintot, tegye be a takarékpénztárába az emlék-kölap javára.

Jóvá haza meg ma, addig is legyen szives annak a Nefelejcsid de la Bort-féle scribernek megírni, hogy a pincegyeletre vonatkozó megjegyzéseir, — egy Bornemisza-egylet alakulván Váczon, megválasztatom tisztelbebeli helyettes színművelői algyezónék.

Örömmel fejezém ki a felelt, hogy becses lapjában már egy új aquisition is ész scribernek megírni, hogy a pincegyeletre vonatkozó megjegyzéseir, — egy Bornemisza-egylet alakulván Váczon, megválasztatom tisztelbebeli helyettes színművelői algyezónék.

*) Kéziratosnak híjaz az ut. te szerkesztés. Sz.

De ha ő nem értet semmit, mi jogosítja fel őt azt mondani, hogy „vele együtt sokan nem értékék”, s így a tisztelt hallgatóságot saját eszeskéjéne víveáruja leszállítani?

Azt fogja talán valaki mondani, hogy az egy tréfás vagy élezes cikkben, akart lenni! köszönöm az így írták, és kérдем, hol van az egész cikkben egy parányi dolog is? ha csak a Jano által íratott „nyit nyot-fél” hamis kóp kópott” nem akarjuk annak tekinteni.

Mert csak nem élez az, ha Jano a közjórt fardozó személyeket és az előadás komoly és tanúságos tárgyát neveltségessé tenni, és magához a sárba lerántani akarja. *) De az sem élez, ha Jano a t. hallgatóság egyrészt tudatosságával, — s egy másik, ügyészólván néven megnevezett részről — a józan ést és felőgást megtagadván — oly tettekkel vádozza, minők — Jano gondolkodásmódja után ítvé, — csak az ő fejében keltezhettek.

Az egész cikk tartalma tehát nem egyéb, mint egy badarságok és sületlenségekből összetakolt értelem nélküli szóhalmoz, mely alól elég ügyetlenül kikandikál azon multiosus tendencia, az ugy is zilált társadalmi viszonyokat még inkább megzavarja. **)

Tudván, hogy ez így irányú cikkek, becsep lapja kitűzött czéljával homlokegyenest ellenkezik, szükségte len fejtegetnem, mily káros befolyásó lehet mind a lapra, mind pedig a társadalmi viszonyokra nézve. Gutta cavat lapidem! ***)

Ha tollam kissé vastagon fogott, ****) az csak azért történt, hogy az Jano minden körülőltatása daczára is megérthesse. Szegény tatár! Vajha azon tanúságot vonná belőle, hogy szükségös lenne hgy szereplési vágyát tanulsái vágygyl felcsérlné, és hogy jóvalban, ha oly tudományos tárgyórl van szó, melyet ő eszeskéjével fel nem érhet, legjobb lesz a kukcziba vonulni, figyelmesen halgatni, tanulni, és egy szót sem szólani, nehogy megint kényszerítve legyek eszébe jutatni: „Si tacuisses philosphus manisses!”

*) Ne vigye ott ennyire túlságos érzékenykedés, olvasni el a komoly bíralatot. Szerk.
**) Ez már kissé a gyanúsítás határa is túll megy. Szerk.
***) Bocsánom meg, de a lap irányzatának megváltoztatásának embezzel kell hitanom, és ezen elfogulatlanabb ember a közvélemény. Szerk.
****) Csakbogy legalább ezt az elmséret; mert hogy az egész aprólékos semmi komoly alappal sem bír, azt ügylőzik nem ismerné el. Szerk.

Fogadja Szerkesztő úr tiszteletlen kifejezését, melylyel maradok

Vác, 1871. April 26-án,

kész szolgálja

Paskay Emil. *)

Vác, 1871. April 26-án.

Tisztelt szerkesztő úr!

Lapjának 16-ik számában a gőzhajóársulatok ügynökeit megrovja, hogy menetrendjeiket „csak ugy odavetöleg tudatják”, holott a mi hirdetésein minden nyilvános helyen, boltokban, s utcáskánál találhatók sőt szoktak azokból a vidékre is küldeni, és ha végre szükséges, hirdethetjük az ön lapjában is **), de megrovást nem tudom miért érdemlenék meg ***) , különösen most, midőn nálunk semmi változás sem történt; ugy titokba volnék bátor, azon szerény kérdésként intézi Szerkesztő urhoz, hogy hát a vasút hol maradt? vagy az én nem érdeklé a közönséget. ****)

Nem-megrovásból pedig én is megusgom Szerkesztő úrnak, hogy a közönség érdekeit annyira tekintetbe veendő, nem sziveskednék-e? a helyi közlekedéstől egy külön állandó rovatot nyitni, lapjában, ugy hiszem, helyi érdeklé lapnál nem volna felesleges *****) Tisztelettel

Dobó István,

az egyesült magyar gőzhajózási társulat ügynöke.

Helyi hírek.

Mal napra jellezt női felolvasás alkalmával felolvas: történelemből Krenedits Imre úr, — természetrajzból Zay László úr, zársótt tartja Krenedits Péter úr úr. 16 úr, zársótt tartja Krenedits Péter úr úr.

Aprósok zársó. A felolvasósköröl úgy vagyunk értesülve, hogy női közönségünk nem szivesen válik meg a valóban évezetes és tanúságos délutánoktól, és így a felolvasók talán korán szüntetendők be, — még találkozik felolvasó, lesz közönség is, — és mig közönség van, addig csak olvassunk és

*) Midőn ezen levélét szőszírtat közölték, és így félreértés nézretnémet elégetélt nyujtani nem, hogy a köztök engelle meg azon megjegyzést tenni, hogy a köztök engelle nem azonos szempontból bíráló társasági közleményekre meg komoly hangon felolvasni nem hallottunk, semmi kivétel olvasunk, bocsánom meg önöknek, — de az egész aprólékos az igazánosan számban közölt történet szemben nem érjük. Szerk.
**) Oh, oh, uram, ez nem az én lapom, ez a közönség. Szerk.
***) Mindenesetre nem nagy előfektenséget tanúsítanak önök a közönség irányában, ha öket utasításkára szorítják plakkaták olvasása végett, holott van helyük, mely önöknek a közönség érdeke miatt ingyen szolgál. Szerk.
****) A vasuti igazgatóságot is figyelembevétele, de az nem tud magyarról, mi pedig nem irhatunk végett német czikket. Szerk.
*****) Sajnádom, hanem tudni, rendelkezésükre áll. Szerk.

tanúsítok, rövid az idő, és az a bizonyos láng sem igen tartós.

Hítes helyörl értesültünk hogy a M. minisztérium a váci győztesítet tisztviselőket fizetését felmentése, — ez ellen semmi észrevételünk sem lehetne ugyan ha éppen T. K. és F. B. tisztviselőket fizetését érteletlen nem hagyta volna. erre természetesen azután eszódalkozásunk vagyunk képtelenségek kifejezni mért éppen ezen az emlekedésben kitűnt két egyénet hagyta régi illetményére mellet közzelkösíteni.

Miód jócska hírvetve „Abau” ügynegy meglelet, ez szavakkal: „le a kalapalludóvözé, ugy kitűnté lövés. Mi is Szabó Endre e hó 23-án a nő-felolvaszon tartott érteletől, csak e szavakkal üdvözölhetjük. Szabó Endre úr, ki több év óta Fröbel Frigyes alapnevelési rendszerét hazánkban meghonosítani törekszik, utolag ügyszertetének és szakavatottaként csattanó jelt adta. Egy rövid felolvasás keretében sikerült a tiszt. értekezéző úrnak megismertetni az újabbkor nevelési terén korszakot alkotó rendszerét. Kintutató a Fröbel által alapított „gyermeköltési rendszer”, észszerű fensőbbőségét, — az elavult pedantikus nevelési systemik felvet; bebizonyítá, hogy a humanismus és szabadság szeretet, a polgárosodás és haladás, a felvilágosodás és jogegyenlőség szempontjából e rendszer csak párhuzható. E helybeli nő-egylet tisz. tagjai részéről: a felolvasó ugy nemzetsében részesült a felolvasó ugy reménye bátorít, miképp a kiadóelővölánál e reformok fogantatása kitálatása helyezhető.

A eskélyi kiadás, mely az erkölcsnevelés Fröbel-féle eszközeinek megszerzésére által okoztatik, bőven kikerültesse a gyomorgörccsöt okozó mézes-kalácsos karicsonfalak.

Előre a haladás övsényén.

Dalkörünk választásmánya. Május hó folydn társas kirándulást tervez, a szababba. — A terv nagyjában így alapítottat meg. — Május hó valamelyik vasárnapjának reggelén 6-órákor zeneszó mellett társas kiönvlés rendeztetik, a Naszály-hegy magaslátára, — onnan délutáni 2 órákor leszállás a csötlő erdőgyűlébe, a mikor és a hol a táncmulatság kezdetét veszdí. — A meghívandó résztvevni szándékoztók részvevényeiket csupán és kizárólag a kirándulás napja előtt válthatják meg. Hufnagel Imre dalköri vezetőnk és Mandel Lipót választásintéző tag urak kereskedésben nem lesznek válthatók. *Török Kálmán,*

Csacsiari Alajos, a mi keves, kedélyes Lehmannok, most dolgozik a jóhisz felépítéshez megajánlott, és pedig ingyen ajánlott tervezetén, mi látunk a tervet, és csakis szerencsét kívánhatunk legyőztetnünk, hogy így derék építőmesterbe tibia elkészítését, mind zarsótt bevezetés, mind külsőben, az izlés tekintetében kifogástalan a tervezet, és a mi fő, aránylag olcsó.

Arady Géza szinigazgató volt közzöttünk, szinársulatót szándékozza nálunk megtelepíteni; egyelőre Esztergomba utazással néhány előlátást önti ohajt. Willkommen, a mint a német mondja, hanem ne felejtse az illető igazgató ur, hogy közönségünk nyérlé idegenben nem szereti a zart szobhöz köztét ényezeteket, ha mindjárt valóban élet nyújt az.

Felölő szerkesztő: ELIÁSSY GYULA.

H I R D E T É S E K.

DIÓSVÖLGYI SZÖLLŐ szabad kézből eladó, feltételek végett értekezhetni alól irt tulajdonosnőnél Özveggy Hanusz Lajosnál

Kiadótulajdonos: Eliássy Gyula.

Vác, 1871. Nyomatott a siketn. iparint. gyorsajátján.